

דין "מים מגולין" בזמננו

אוס' ביצה (ו"א ד"ה והאיז"ל)

אין לומר שצריך מנין אחר להתירו, דכיון דזה הטעם משום חששא ועברה החששא עבר הטעם. וה"נ אמרינן גבי מים מגולין דאסורין שמא נחש שתה מהן, ועכשיו שאין נחשים מצויין בינינו אנו שותין מהן אפילו לכתחילה אע"פ שהוא דבר שבמנין.

ע"ז (ו"ז ד"ה ק"ט)

משקים שנתגלו אסרום חכמים דחיישינן שמא שתה נחש מהם והטיל בהם ארס. ועכשיו שאין נחשים מצויים בינינו מותר.

פג"ו אלו"ב (ק"ט)

ועכשיו שאין נחשים. עיין בשל"ה דף ע"ט ע"ב שכתב דמ"מ שומר נפשו ירחק מזה. והא ראייה שהרי הטור כתבן לכל הדינים אחד מהם לא נותר ע"ש עוד. ובהנהגת החסיד הגר"א ז"ל כתוב ג"כ שהיה נזהר מאד בדבר זה ע"ש טעמו. ע"כ הרוצה ליזהר יעיין כל הדינים בטור.

פ"ק אכ"ה (מ"ב)

אבל מקובלים אנחנו מרבינו הגר"א, דאם כי חז"ל פירשו טעמם, בכל זאת עוד השאירו טמונים בסתר לבבם טעמים לאלפים גדולים ורבים, אבל לא זה לאוזן המון בני ישראל.

ה"ב יצ"ק אי"ציק האוי ה"צ"ז

(מ"ק: פסקים וכ"כ"א"ר"י ה"צ"ז, כ"ד ד"ה)

אני אינני אומר שנשתנו הטבעים, אלא שספו תמו מחלקי העולם שלנו אותם הנחשים שהיה מטבעם לשתות משקין ידועים ולפלוט ארסם תוכם. ויש רבות כאלה בתולדות בעה"ח. על כל פנים אני פניתי כבר לגדולי הזואולוגיה בהודו ולתשובתם אחכה.

ה"ב יצ"ק י"ק ו"י

(מ"ג יצ"ק א"ט פ"ה)

ואגב אזכיר דבר פלא, המחבר בש"ע (סי' קט"ז סעי' א') העתיק להלכה דברי התוס' והרשב"א, דעכשיו שאין נחשים מצויים בינינו מותר, והפרי"ח (שם סק"א) כתב דהמחבר לא דיבר רק במדינתנו, אבל בארצות המערב יש הרבה מקומות דשכיחי בהו נחשים ועקרבים, וגם פה ירושלים תוב"ב ואגפיה אעפ"י שאינם מצויין הרבה, מ"מ מצויין קצת, וראוי לכל ירא לנפשו להזהר בהם, ובשירי ברכה אות ג' הביאו וסיים שכן נוהגין עתה בא"י ליזהר בזה עכ"ד... אבל הפלא הוא איך אפשר לומר שהב"י שהי' מרא דארעא דישראל, כתב דין זה דעכשיו שאין נחשים מצויין וכו' רק למדינתנו ולא למדינת א"י שהי' דר שם, ועכ"פ הי' לו לפרש ולא לסתום, וצע"ג.